

La Espero

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

Nro 1/1985 ★ Kr 8,50



La nova literaturo havas ĉiam pli bonan kvaliton. Legu la recenzojn de Ulla Luin.
Fotis: Franko Luin.



EL LA ENHAZO:

"ESPERANTOFRÄMJANDET"
LA JARKONGRESO DE SEF EN HELSINGBORG
SEF ARANĜAS VOJAĜON AL AUGSBURGO



Esperantoförbundet

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm,
Telefon: 08-11 74 34.
EsperantoCentro är öppet
måndag–torsdag kl. 17–19.
Postgiro: 20 12-3, Esperanto-
förbundet.

Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 75 kr
ungdomsmedlem t.o.m. 20 år 35 kr,
familjemedlem (utan tidning) 25 kr.
Prenumerationsavgift för *La Espero*
ingår i medlemsavgiften.
Medlemmar under 30 år får dessutom
ungdomsförbundet SEJUs blad *ktp*

SEF:s styrelse

Ordförande: Roland Lindblom
tel. 08-777 41 75,

Sekreterare: Anita Lindblom
tel. 08-773 40 24,

Kassör: Karin Lindquist
tel. 0589-155 31,

Märtha Andreasson, Niklas
Gustafsson, Kerstin Rohdin,
Birger Viggen.

Suppleanter:
Ingemar Nordin, Åke Rohdin.

La Espero

Organ för Svenska
Esperantoförbundet.

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm.
Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg.

Redaktion:

Karin Lindquist (huvudansvarig)
Västermovägen 19, 732 00 Arboga
tel. 0589 - 155 31

Ulf Ribers, Norra Freberga,
591 90 Motala, tel. 0141-220 35.
Bertil Danielsson (layout)
Årjäng, tel. 0573-105 69.

Fotosats och tryck:
EsperantoCentro, Stockholm 1985

Manuskript sändes en månad före
utgivningsdatum till
Karin Lindquist (adress se ovan).

Esperantoförlaget

Postadress:
Box 7502, 200 42 Malmö.

Besöksadress:
Möllevångsgatan 20 B.

Öppettider: 1 sept.–15 maj:
onsdagar 10–11, torsdagar 17–18.
Skriftliga beställningar expedieras
hela året, även under sommaren.

Telefon: 040-12 20 29.
Postgiro: 578-5
Expedition: Wivi Nilsson
Styrelsens ordförande:
Anita Lindblom

FRÅN STYRELSE OCH REDAKTION

Tillbakablick och framåttankar...

En tillbakablick under det gångna året visar att många regioner och klubbar har haft livlig verksamhet, huvudsakligen i form av kurser, utställningar och massmediaaktiviteter.

ESPEANTOFRÄMJANDET

1984 har för SEF:s del i hög grad präglats av planering för 100-årsjubileet 1987. Medlemsvärvningen har ägnats en del funderingar. ESPEANTOFRÄMJANDET är nu ett faktum. Från och med i år hoppas vi att alla esperantister försöker värvva sina bekanta och släktingar, besökare på mässor och utställningar... till att bli Esperantofrämjare med förhoppning att så småningom göra dem till aktiva esperantister (det är ju självklart att i första hand försöka få dem till aktiva medlemmar). Ordföranden lovar här i spalten bredvid att skaffa 20 Esperantofrämjarmedlemmar under 1985! Gör ett tankeexperiment: Om 1000 esperantister i Sverige skaffar vardera 10 medlemmar blir det 10.000! Det är väl något att sträva mot...

35.000 KRONOR

Insikten om behovet av pengar har på ett underbart sätt spritt sig i Esperantorörelsen. Inte mindre än 35.000 kronor har skänkts till olika ändamål av klubbar och enskilda esperantister under 1984.

Pengarna gör det möjligt att på ett effektivare och mera övergripande sätt informera om Esperanto.

ANSTÄLLD PÅ EC

I oktober fick vi också heltidsanställd på EC. Eftersom Roy Auer är en initiativrik person med många kontakter inom olika områden och dessutom intresserad av Esperanto kan vi med ytterligare tillförsikt se fram emot 1985.

LA ESPERO

La Espero har kommit ut med 8 nr under 1984 med benägen hjälp av en lång rad medarbetare och artikelförfattare. Problemet har inte varit att få in material till tidningen – tvärtom! Det är vi på redaktionen mycket glada för och tackar så hjärtligt. De flesta inköpta artiklar har stort informationsvärde och verkligen värda att publiceras, men vi har tyvärr inte kunnat införa dem alla på grund av platsbrist. Detta trots att vi utökat sidantalet i flera nr med upp till 8 sidor. Den utökningen tål inte vår ekonomi i fortsättningen. Därför uppmanar vi enträget: skriv kortare...

Sättningen av de senaste nr av La Espero har utförts av Värmlands Folkblad. De har ännu inte hunnit vänja sig vid språket och därför har en del fel insmugit sig. Eftersom hanteringstiden är så kort har vi inte hunnit korrekturläsa i tillräcklig omfattning. Vi skall försöka ändra på detta till kommande nr. Eftersom sättarna inte kan Esperanto är det viktigt att manskripten är korrekt maskinskrivna.

LA ESPERO NR 2

FN har proklamerat 1985 som UNGDOMENS ÅR. Nr 2 av La Espero kommer därför att bli ett "ungdomsnummer" i samarbete mellan SEF och SEJU.

MANUSSTOPP DEN 31 JANUARI

INNEHÅLL/ENHAVO

- 4 Esperanto-Främjandet
- SEF:s årskongress i Helsingborg
- 5 La estraro de SEF ĉe Ingemund Bengtsson
- 6 Augsburg - la kongresurbo de la 70a UEA-kongreso
- 7 Förändringarnas vind Vänskapens vecka Dankon
- La Ranetoj säljer Esperantokompendium
- Bulgar-Sveda interŝanĝo....
- Veselin Damhanov på turné Iom moviĝas en Turkio
- Tra la lando
- Diversajoj
- Allt bättre kvalitet på skönlitteraturen

Ĉu vi promesis?

Prezidanto:

Kio nova por la jaro 1985?

Novajo kiu certe ĝojigos vin temas pri Talman Ingemund Bengtsson. La 30-an de novembro li promesis antaŭ la SEF-estraĵo, ke li venos al la SEF-kongreso en Helsingborg ĉiujare por partopreni en la inaŭguro.

Vespere la 30-an de novembro okazis io unika en la historio de SEF, ĉar tiam la SEF-estraĵo estis gastoj ĉe la Prezidanto de la sveda parlamento. Ni estis invititaj al Villa Bonnier, kiu nun funkias kiel reprezentejo kiam Talmannen aŭ la Parlamento havas gastojn. Ingemund Bengtsson invititis nin por pli bone konatiĝi kun ĉiuj estraranoj. Do - "Interkona Vespero".

Nia gastiganto regalis nin per delektinda manĝo kaj invitparolis en esperanto pri la kaŭzo de la invito kaj pri la artaĵoplena domo. Ingemund scias la arton prizorgi kaj distri siajn gastojn. Tiu vespero restos en la memoro kaj ni devene povas konstati ke Ingemund estas nia vera kunlaboranto por la disvastigo de esperanto. Kelkajn tagojn poste li vizitis nian EsperantoCentron kaj aĉetis librojn.



Alia novajo temas pri organizado de simpatiantoj, personoj kiuj ne tuj volas lerni la lingvon sed tamen volas apogi la ideon kaj la laboron. La principojn ni jam diskutis en Skövde kaj nun la estraro decidis jene: Simpatiantoj povas fariĝi rektaj apogantomembroj sub kategorio "Esperantofrämjandet" kaj pagas 20 kr por 1985. Tia membro ricevos specian membrokarton kaj unu numeron de La Espero (specialnummer). Fine de la jaro SEF sendos pošt-girblanketon kaj leteron kun insingo pri daŭra simpatiado.

Por antaŭenigi la organizadon necesas ke vi persvados viajn konatojn fariĝi membroj de "Esperantofrämjandet". Ĉar estas la novjara tago kiam mi skribas tiujn ĉi liniojn, mi ekhavis ideon starigi novjaran promeson. Mi promesas akiri 20 membrojn por nia nova kategorio. Vi certe komprenas ke ni ne ricevos membrojn sen laboro, tial mi petas vin starigi viajn proprajn celojn. Vi havas multajn amikojn kiuj ne priploros fordnon de 20 kr. Ĉu?

Roland Lindblom

ESPERANTO-FRÄMJANDET

Vid sitt sammanträde den 1 dec beslöt SEF-styrelsen att mynta ett nytt begrepp — ESPERANTO-FRÄMJANDET. Det är alltså inte fråga om en ny organisation utan en radikal tillämpning av paragrafer om stödjande medlemmar.

Registrerade sympatisörer

Den som informerar om Esperanto, offentligt eller på tumanhand, möts ofta av skepsis men kanske lika ofta av sympati för saken. Men det kan vara långt från en sympatiyttring till beslutet att sätta tid och möda på att lära sig språket. Alla kan ändå bidra till värdefull opinionsbildning. I vårt informationsarbete, inte minst i framställningar till myndigheter, räcker det inte med ett påstående om ett visst stöd från allmänheten. Vi måste kunna peka på ett registrerat antal sympatisörer.

Årsavgift 20 kr

För årsavgiften 20 kr erbjuder vi intresserade att bli stödjande medlemmar i Svenska Esperantoförbundet. Därtill får man aktuell information två gånger om året. Med namnet Esperantofrämjandet vill vi markera att det inte är förenat med andra krav än att just medverka till uppbyggnadet av en "upplyst opinion" för Esperanto.

Upptryckta inbetalningskort

Vi trycker nu upp inbetalningskort med avskiljbart medlemsbevis där Esperantofrämjandet presenteras. När du i samtal med folk märker en positiv attityd till Esperanto är det dags att föreslå medlemskap i Esperantofrämjandet.

Ej alternativ till aktivt medlemskap

Esperantofrämjandet får naturligtvis inte framställas som ett alternativ till aktivt medlemskap. Den som vill ta aktiv del i esperantoarbetet ska naturligtvis bli

Vik kristihimmelsfärdshelgen åt SEF:s årskongress i 900-årsjubilerande Helsingborg

HELSINGBORG, namnet betyder: "Borgen vid halsen (av Sundet)". Staden firar sommaren 1985 sin 900-åriga tillvaro med besök av bland andra det svenska Kungaparet. Stadsbilden kommer att präglas av jubileet hela sommaren. Många organisationer kommer att förlägga sina årskongresser hit och bland dem finns Svenska Esperantoförbundet. Eftersom vi tidigare redan presenterat vår stad skall vi i dag berätta något om dess plats i Svenska Esperantorörelsens historia.

En av vårt lands främsta esperanto-pioniärer var Helsingborgaren Gustaf Henrik Backman, som redan år 1892 utgav en svensk lärobok i Esperanto, år 1919, Esperantisk-Svensk ordbok och 1921 Svensk-Esperantisk ordbok. Han var också den, som organiserade Dr L Zamenhofs enda svenska besök, som ägde rum i Helsingborg i augusti 1908.

Sveriges Esperantister hedrade G H Backman med en Minnessten på hans grav 1939.

Redan 1911 samlades esperantisterna till "Tutsveda Esperantotago" här och en Esperantoklubb bildades så småningom. I början av 30-talet blev det politiska motsättningar inom klubben och en grupp av medlemmarna bröt sig ur och bildade den 8 mars 1934 "Esperanto-sällskapet La Espero" som senare blev Helsingborgs Esperantoförening. I dag har den 46 medlemmar, bland dem finns det väl inga "Gröna fixstjärnor av den första storleksordningen" numera, men vi gör vad vi kan för "utbredandet av det Internationella Språket Esperanto", som det står i våra stadgar. Nybörjarkurser, fortsättningsskurser och konversations-cirkel är igång. ABF stöder oss och upplåter sina lokaler för vår verksamhet.

Vi ser fram mot Svenska Esperantoförbundet Årsmöte i Helsingborg den 16–19 maj 1985.

*Inga Magnusson
föreningens ordf.*

En intressant helg väntar Dig i Helsingborg!

Det är nu klart att talman INGEMUND BENGTSSON kommer att inviga SEF:s årskongress i Helsingborg. Många kulturella och underhållande program kommer att fylla dagarna. Kongressexp i Folkets hus öppnar kl 17 torsdagen den 16 maj och på kvällen blir det s k bekantskapsafton.

fullvärdig medlem, med eller utan kunskaper i Esperanto.

Vi behöver mångas engagemang med allmänhetens stöd.

PLATS FÖR AKTIVITET
FRÅN ALLA AKTIVA MEDLEMMAR.

Fredag förmiddag invigs kongressen och därefter blir det tillfälle till gruppmöten innan det blir en rundtur med buss i kommunen.

SEF:s årskongress

Lördag förmiddag äger årskongressen rum. På eftermiddagen planeras "Fakaj kunsidoj".

PÅ GÅNGAVSTÅND

Samtliga hotell, möteslokaler och matställen ligger inom bekvämt promenad håll (3–4 min). Ungdomar kan få övernatta gratis, om de medför sovsäck och liggunderlag, i en av eller ett par av salarna

Birger Viggen

La estraro de SEF vizitis Ingemund Bengtsson

La estraro vizitis la prezidenton de la sveda parlamento Ingemund Bengtsson (vidu la prezidentan artikolon). Ni pasigis agrablan vesperon kune. Kompreneble ni devis eternigi la renkontigon. De maldekstre: Åke Rohdin (oni preskaŭ ne vidas lin) Birger Vigen, Ingemar Nordin, Anita Lind, Kerstin Rohdin, Niklas Gustafsson (malantaŭe) Leif Gunnar Nordenstorm (la nova prezidanto de SEJU) Roland Lindblom kaj Märtha Andréasson kaj en la mezo Ingemund Bengtsson.

Fotis: Karin Lindquist

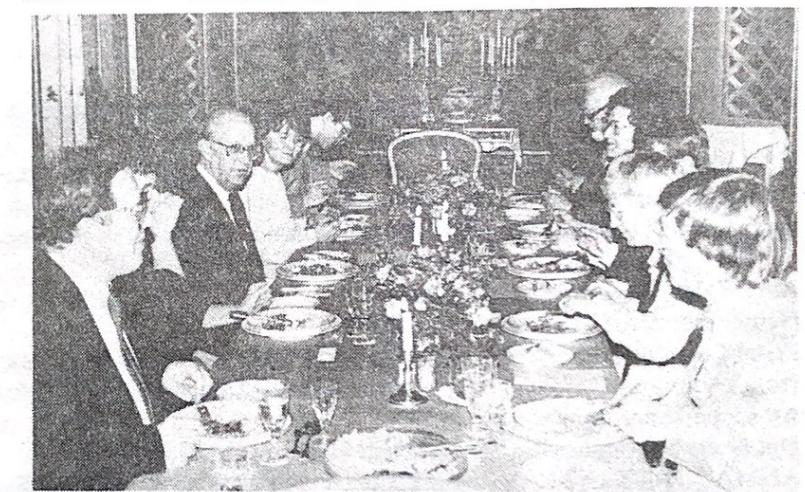


i Folkets hus, där det finns WC, dusch och minikök till förfogande.

ANMÄLNINGSBLANKETT I LA ESPERO nr 2

I nästa nr av La Espero kommer ett mera detaljerat program samt anmälningsblanketter och priser.

MEN VI VILL ATT DU REDAN NU SKALL VİKA DENNA HELG FÖR SEF:s ÅRSKONGRESS I HELSINGBORG.

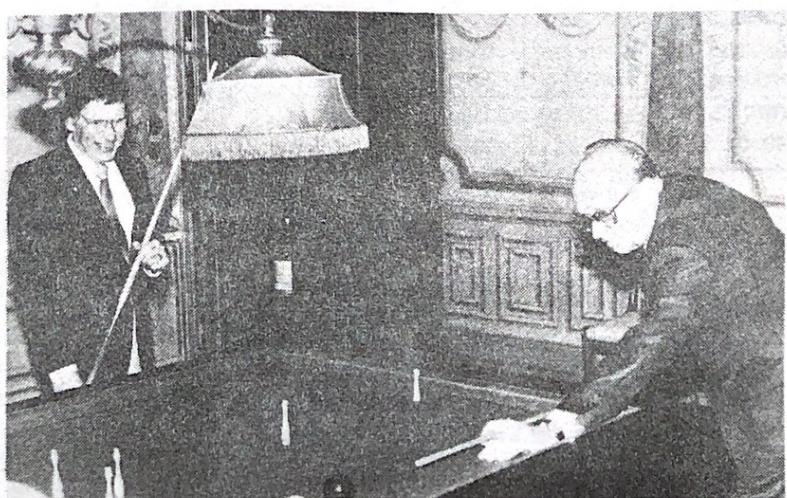


Ingemund Bengtsson regalis nin per bongusta kaj abunda manĝo, kion ni ĉiu ĝuis.

Fotis: Åke Rohdin

La ambaŭ prezidentoj konkursis en "carambole". Kiu gajnis? Tic estas sekreto!

Fotis: Åke Rohdin



Deziras korespondi:

AKBAR SAJADIYAN
Cross Mokhtari
str: Vahdat islami
Abosar 37
Tehran 11
18-jara. Intereso: muziko, fotografado, filmado, skizado...

Augsburg

la Kongresurbo de la 70a
Universala Kongreso
de Esperanto

1985 *invitas vin*



AUGSBURG, la tria urbo laŭgrande en la federacia lando Bavario – en FR Germanio – festos en 1985 la dumiljaran jubileon. Meze en tiu jubilea etoso, de la 3a ĝis la 10a de aŭgusto, okazos la 70a Universala Kongreso de Esperanto.

Augsburg, unu el la plej malnovaj urboj en Germanio, kombinas histoririĉecon kun modernaj trajtoj.

La kongreshalo de Augsburg, kie okazos en 1985 la 70a UK, situas en belega parko kaj distancas de la stracidomo kaj de la urba centro nur 10 minutojn (piede). Ĝi estas ankaŭ bone atingebla per tramo.

Pri Aliĝprezo kaj – adreso vidu la Espero nr 8/1984

SEF arrangerar bussresa till Augsburg

SEF kommer att arrangera en bussresa till Augsburg i modern bekväm helturistbuss. Priset nedan inkluderar även övernattningar på dit och hemvägen samt i Augsburg, tillsammans 11 nätter. Hotellet i Augsburg ligger med gångavstånd från kongresejo.

Avfärd den 2 auggusti från Stockholm.
Hemkomst den 12 auggusti.

Priset kommer att ligga runt 2.700–3.000 kr beroende på hur många personer som anmäler sig. För att resan skall kunna genomföras måste minst 25 personer anmäla sig.

Det är ett bekvämt och trevligt sätt att komma till världskongressen!

ANMÄL DITT INTRESSE ATT DELTAGA I RESAN TILL ESPERANTO Centro.

Ytterligare information i kommande nummer av La Espero.

Postkongresa vojaĝo al Aŭstrio kaj Hungario

Monda Turismo Esperanto en Aŭstrio kaj Hungario aranĝos postkongresan vojaĝon tuj post lafermo de la 70-a Universala Kongreso de Esperanto en Augsburg.

Informo kaj aliĝo je Max Finkenzeller, (Monda Turismo Esperanto), Troststrasse 27/10/2, A-1100 Wien.

La Migranto

"La Migranto" estas trimonata, riĉe ilustrita Esperanto-revuo pri turismo, vojaĝoj, feriado, naturo, ekologio, naturprotektado kaj kulturaj aferoj. Ĝi estas eldonata de TANEF, t.e. Esperanto-Fako de la internacia (ne-esperantista) Naturamika Movado. Ĝi kostas jare (4 numeroj) 7.00 svisajn frankojn. Petu senpagan provekzempleron de: Liesel Nagel, Roseggerstr. 17, D-7800 Freiburg, F.R. Germanio.

Antaŭkongresa feriosemajno en Oberkirch

Antaŭ la 70-a Universala Kongreso de Esperanto, de la 27-a de julio ĝis la 2-a de aŭgusto 1985, okazos en OBERKIRCH (Nigra Arbaro) antaŭkongresa feriosemajno kun interesa turista kaj distra, sed ne tro streĉiga programo.

OBERKIRCH, kiu havas Esperanto-straton, estas ŝtate agnoskitaj refrešiga loko, "Urbo de la Vino" en la regiono Ortenau, situanta ĉe la Vinstrato de Badeno, 30 km oriente de la Eŭropa Urbo Strasburgo, enmeze de vitejoj, fruktarboj de ĉiuj specoj kaj arbarkovritaj altaĵoj de la antaŭmonta zono de la Nigra Arbaro.

Petu detalan programon, aliĝilon kaj koloran prospekton pri Oberkirch (kun Esperanto-teksto) de: Esperanto-Grupo Oberkirch, Fuchsmattstrasse 23, D-7602 Oberkirch, F.R. Germanio.



Informo de Internacia Espe- ranto klubo aŭtomobilista

IEKA preparis planon de Europo por helpi al la aŭtomobilistoj, kiuj veturos al la kongreso de Augsburg.

Sur tiu plano estas indikitaj ĉiuj urboj kie logas UEA-delejitoj de IEKA kaj pri turismo, gastigado, SOS-Aŭtoservo, Aŭtomobilaj aferoj.

Se vi deziras ricevi ĝin kun informoj, bonvolu skribi al:

IEKA
J. Guillaume
66, De Grasse Village
F-78810 FEUCHEROLLES

Förändringarnas vind



Vem har inte råkat ut för den förändringarnas vind som har sitt upphov i rationaliseringar? Rationalisering, en etikett som vi hoppas skall vara den rätta för de förändringar som vi sysslat med en tid och som till vissa delar skall märkas även av enskilda medlemmar.

Det gäller

- medlemskort
- prenumerationer.

SEF:s medlemskort har varit ett kvitto på att förbundet mottagit avgiften för året. Det har varit ett litet papper att samla på bland andra mer eller mindre nödvändiga sådana. Det har varit ett snärtigt jobb med framställning och distribution. Ett plock att hålla ordning på. Det har inte varit den magiska biljetten till ett spänande arrangemang. Inte heller ett bevis på att man har rätt till speciell medlemsrabatt någonstans. Det har bara varit ett litet papper som visat att medlemsavgiften nått förbundet.

Medlemskortet har varit, men är inte längre. Från i år får direktanslutna medlemmar ett brev som bekräftar att medlemsavgiften anlänt och för klubbanalutna med-

lemmar får klubbkassören en medlemsförteckning.

Vi räknar med att detta totalt skall ge oss en liten tidsvinst inte att rulla tummarna på, utan att göra andra jobb. Så t ex sköts tidskriftsprenumerationer av SEF istället för av förlaget. Det innebär att postgiro 2012-3 blir det rätta även för prenumerationer, och det gamla numret kan glömmas.

Ett led i rationaliseringen som alla kan ha glädje av är alltså att

medlemsavgifter till SEF pengar till Klubo 100 pengar till Klubo-100-jaroj alla övriga bidrag till verksamheten och prenumerationer kan betalas i klump och till samma postgiro.

Men – glöm inte att skriva på talongen vad pengarna avser. Alla "anonyma" belopp bokförs som gavor.

Anita Lindblom

DANKON

Dum la periodo nov-dec kluboj kaj privataj personoj donacis ca 5.000 kr al SEF. La estraro kore dankas. Dank al Via avareco ni povas informi pri Esperanto pli bone!

DONACO

Erik Lundvall, Borlänge
Entute: 1.000 kr.

KLUBO 100 JAROJ

Lennart Jonsson, Halmstad
Entute: 300 kr.

KARL HÄRNQVISTs MINNE

Greta Härnqvist
Anonyma givare
Entute: 1.100 kr.

LÖNEINSAMLING

Hässleholms Esperantoklubb
Lunds Esperantoklubb
Ulla Luin, Tyresö
Entute: 1.250 kr.

KLUBO CENT

Hässleholms Esperantoklubb
I D Magnusson, Hälsingborg
Tore Gustavsson, Skövde
Kurt Lindström, Vällingby
Margareta Hansson, Partille
Entute: 600 kr.

KARL GUSTAFSSONS MINNE

Sundsvalls Esperantoförening
Namnlista lämnat till fru Gustafsson
gm Edbergs begravningsbyrå.
Entute: 675 kr.

La Ranetoj säljer

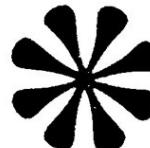
Esperantokompendium

innehållande

Uttal, grammatik, ordbildning
och ett basordförråd.

10 kr/st inkl. porto (inga mängdrabatter)

Beställ hos: Elisabeth Ahlgren,
Ringvägen 86, 116 61 Stockholm
Tel 08-43 41 49



5 kr per sålt ex går till att finansiera Kultura Esperanto-festivalo, KEF, som SEJU och La Ranetoj planerar till våren 1986 i Uppsala (mera om KEF i nr 2 av La Espero)



Bulgar-Sveda intersanĝo en Pisanica kaj Kungälv 1984

Post sufiĉe longa preparado do okazis la interŝanĝo de vizito en Bulgario respektive Svedio de esperantistoj en la ambaŭ landoj. Dum 11 tagoj – de 25 sept ĝis 5 okt – ses sved(in)oj vizitis diversajn lokojn en Bulgario, i a Sofio, Pisanica kaj Varna. Kaj dum la tempo 14 ĝis 21 okt vizitis kvar bulgaroj Gotenburgon kaj Kungälv en Svedio. Oni planis sendi ses aŭ sep personojn al Svedio, sed venis nur kvar.

Internacia esperanto kursejo en Pisanica – perlo en la Rodopi-montaro

La ses-opa grupo venis de la grizvetera Svedio al la somero en Bulgario. Unu tagon ni pasigis en Sofio, kie ni estis bonege prizorgataj de la reprezentantoj de Internacia Esperanto-Kursejo, ĉefdirektoro Angel Todorov kaj liaj gehelpantoj. I a ni vizitis la Bulgara Esperanto-Kooperativo kun unu el ĝiaj 16 butikoj.

Posttagmeze la sekvan tagon ni, kune kun esperantistoj el Hungario, Pollando, Sovet-Unio kaj Bulgario enbusiĝis por vojaĝo suden – al Pisanica. La sveda grupo nun pligrandiĝis kun Åke Rohdin. Vere estis impona vidaĵo – INTERNACIA ESPERANTO-KURSEJO – lumigita kun la vera stelo plej supre. La kursejo si-

tuas 1000 metrojn alte en la Rodopi-montaro en suda Bulgario proksime al la greka landlimo.

Festo de la kursejo

Ni ne partoprenis veran kurson, ĉar dum tiu periodo oni festis la 10-jaran jubileon de la kursejo. Estis i.a. renkonto kun la estraro de Monda Turismo kun raportoj de la landaj reprezentantoj pri esperantoturismo en 1984 en respektive landoj, estis ankaŭ traktadoj kaj interkonsentoj pri turisma interŝanĝo dum 1985. Ni vizitis la urbon Smoljan, kie akceptis nin la urbestro. La aranĝo finiĝis per 2 tagoj en "Albena" ĉe Nigra Maro kaj vizito en Varna kaj la filio de IEK tie.

Sofio

En Sofio ni i a vizitis lernejon, kiu deziras interŝanĝon kun sveda klaso por eksperimento. Infanoj de Bulgario, 20–25 pers., venos kun geinstruistoj al Svedio por resti unu – du semajnojn kaj poste same multaj svedaj infanoj veturas al Bulgario. Ili antaŭ tagmeze lernos esperanton – posttagmeze amuziĝos kaj ekskursos. La kunliga lingvo estos la angla, kiun la infanoj uzos dum la posttagmesoj. Interesa afero, kiun ni esploros realigi kiam ni estos revenintaj al Svedio.

Denove hejme – kaj tie tuj laboro atendis

Revenintaj hejmen ni devis tuj komenci la lastan preparlaboron por la kurso en la Nordia Popola Altlernejo en Kungälv, kie okazos la dua parto de la interŝanĝo inter esperantistoj bulgaraj – svedaj.

Semajna esperantokurso por unuafoje en Nordia Popola Altlernejo en Kungälv

La kurso en la Nordia Popola Altlernejo en Kungälv okazis la 15 ĝis 19 oktobro. Partoprenis 23 personoj + kelkaj vizitantoj. Kvar personoj venis el Bulgario – kvar gravaj personoj – inter alie Fani Mihajlova, kiu funkciis kiel instruisto por la progresaj grupoj. Bertil Wennergren, Stokholmo, estis instruisto por la komencantoj. Li uzis la sugestopian metodon, kiun la partoprenantoj treege ŝatis.

Studvizitoj – prelegoj

Krom ordinara lecionoj estis ankaŭ prelegoj pri Bulgario, pri la Esperanto-Kooperativo Bulgara kaj pri la Internacia Esperanto-Kursejo. Estis formo de kunlaboro inter SEF kaj IEK – prelegantoj kaj instruisto estis bulgaraj. Ni faris studviziton en la aŭtofabriko Volvo. Laŭdire estis la unuan fojon oni tie havis tradukon en esperanton dum la rondgvidado en la fabriko. Estis granda intereso pri la lingvo. Ni ankaŭ faris studviziton en nova lernejo en Kungälv, la eksperimenta lernejo, kie iras kaj antaŭlernejaj infanoj, kaj handikapitaj infanoj kaj ordinara lernejanoj ĝis la 4a lerneja jaro. Sed oni ne parolas pri klasoj, ĉar estas senklasa lernejo.



Internacia Esperanto Kursejo, Pisanica, Smoljan.



Veselin Damjanov på turné En turné med många turer!

Samtidigt som esperanto-kurserna ägde rum på Nordiska Folkhögskolan i Kungälv, kom Veselin Damjanov, välkänd operasångare från Bulgarien, för att konsertera i väst-Sverige. Men det blev en turné med många "olyckshändelser". Men esperantisterna i Göteborg klarade upp dem och de tre planerade föreställningar blev av och mycket bejublade.

Inga Johansson berättar:

Ingen sångare, ingen pianist!

– När vi mötte upp vid tåget på söndagen saknades Damjanov. Han hade fått ett extra arbete att slutföra på operan i Sofia och skulle komma först på måndagen. Samma dag fick vi också veta att vår utlovade pianist Mico plötsligt hade insjuknat. Så där stod vi utan både sångare och pianist men

med utannonserade konserter. Men efter en måndag av väntan och oro dök så äntligen Veselin Damjanov upp med det absolut sista tåget som kom söderifrån. Han kom trött, hungrig och med en begynnande förkyllning. Nåväl att mötas av nyheten att pianisten hade blivit sjuk var inte heller så uppliggande, men ett löfte om att det nog skulle ordna sig till tisdagen fick han. Efter nattens vila och morgondagens honungste, satte vi igång att ringa efter en pianist.

Operasång och dragspel

– Pianisten som vi så småningom fick tag i och som ställde upp på två konserter heter Björn Måansson och hade bara för några veckor sedan gjort sin debutkonsert efter avslutad utbildning. Den första konserten skedde dock utan pianist, men med lånat dragspel som Veselin själv trakterade. Nu går väl inte operasång och dragspel ihop så bra, men efter några omstuvningar i programmet så blev det en bukett ryska och bulgariska folksånger, samt lite glada operetter och några sånger han själv tonsatt till dikter av andra esperantister, t ex Kalocsay.

Ekspozicioj pri la kursejo en Pisnica kaj pri la Bulgara Esperanto-Kooperativo

Dum la tuta semajno estis eksposizio pri la IEK kaj ankaŭ objektojn, kiujn faras la Bulgara Esperanto-Kooperativo – pupojn nacikostumajn, ceramikajojn kaj argentajojn.

Hans Hendriksen kaj Nils Zanders

Ĉe la inaŭguro de la kurso Hans Hendriksen bonvenigis nin al la lernejo kaj rakontis pri la lernejo. Nils Zanders, la rektoro por la Nordia, ĉeestis la finan lecionon. Tiam ni havis eblecon danki lin, ĉar sen lia helpo diversmaniere la kurso eble ne estus okazinta. Kun ĝojo ni notis, ke li volonte provos starigi kurson en esperanto kiel ordinara popolaltlerneja kurso. Do, eble ni jam venontjare havos novan semajnan kurson tie. Ankaŭ la bulgara grupo estis tre kontenta pri la arango kaj volonte vidas novajn interŝangojn, ĉiuare.

Märtha Andréasson

Iom moviĝas en Turkio

Dum la somero 1984 okazis interesa esperantoinstruado en la centra parto de Turkio. La du gajnintoj en la konkursa de Mondeturismo, Joachim Giessner kaj Kerstin Rohdin, estis invitataj instrui esperanton al la folkloradancgrupo KIT-HOD en Kırşehir.

Tre scivolemaj!

Do finfine la granda momento! Jam en tre bona tempo multaj gejunuloj kolektiĝis en la salonego pretaj por la leciono. Mia malgranda ĉambro estis ege plenstopita per homoj, kiuj arde atendis lerni. Neniam mi travisis tian atendodon antaŭ lernado. La leciono ekis kaj nia komuna instrulingvo kaj entute komunikadlingvo estis esperanto. Mi kaj certe ankaŭ ili estis tre scivolemaj pri kiel funkciros la afero. Ĉio bone iris! Mi komencis malrapide per malmultaj vortoj paroli kaj tre baldaŭ ni eĉ interparolis. Mi faris etajn demandojn kaj ili respon-

... daŭr. p. 10

och duktig, Veselin var nöjd och på kvällen skulle hela programmet framföras.

Café-publikten tystnade!

– Ur programmet kan nämnas Figaros aria ur Figaros bröllop, operett ur Zigenarbaronen, ryska och bulgariska folksånger, en kandensisk sång, en fransk soldatvis: samt inte minst paradnumret Me fistos sång om loppan av Musorgsky, framförd på ryska. Då tystnade t o m den ouppfostrade café-publiken intill!

När konserterna var slut beklagade både sångare och pianist detta eftersom "det var nu som det roliga hade börjat" ansåg båda om sitt samarbete.

Inga Johanson



Tedu regiono

Höstarbetet på esperantosidan har varit mycket aktivt.

Vi har haft två föreläsningssturnéer. I oktober besökte Erling Windebae från Odense i Danmark Hällefors, där han hade en offentlig föreläsning med tolkningen om H C Andersen. Även i Motala höll han en offentlig föreläsning i biblioteket, där bl a före-

... daŭr. de. p. 9

dis. La granda intereso kaj kunago, kiujn ili montris, estis ege inspiraj.

Erol daŭrigos la instruadon!

Post kelkaj studhoroj mi rimarkis, ke mi estis en Turkio, ĉar la junulinoj pli ol 20-jaraj kaj per multaj turkaj vortoj kaj per klarigoj permanaj informis min, ke ili devis iri hejmen je la 20-a horo, ĉar ne estis permesate al ili pli longe resti for de la hejmo. Simile estis la postan vesperon – kelkajn eĉ ne havis permeson veni. Do ni aranĝis tiel, ke Joachim Giessner instruis la grupon kaj mi instruis al Erol, kiu tre rapide kaj bone lernis, ĉar ni esperis, ke li poste povu daŭrigi la instruon en la grupo. Ni donis al ili studmaterialon, tiel ke ili povos pli facile evoluigi la studadon kaj la instruadon.

La unuaj ŝtonoj!

La instruado en tiu grupo estis absolute mirinda, ĉar la gejunuloj estis interesitaj kaj viglaj. Post la semajno ili kelkajn frazojn kapablis demandi kaj respondi. Iu el ili eĉ povis interkompreni ĝi kun ni per facila kaj malrapide parolata lingvo. Ni vere sentis, ke ni kummetis la unuajn ŝtonojn en la nova turka esperanto-movado, kaj ni esperas, ke niaj modestaj semoj kresku.

Kerstin Rohdin

läsningsföreningens föreståndare deltog.

I november hade ett flertal klubbar besök av den polska textilkonstnären Tamara Roszak. Hon höll föreläsning med diabilder om Polen i följande klubbar: Västerås, Norrköping, Hallsberg (missionskyrkan i Östansjö). Det var ovanligt konstnärliga bilder och ett intressant föredrag. Endast i Örebro gick vi ut till en annan förening, vilket är mycket intressant att göra, när det kommer utländska föreläsare med ämnen, som kan intressera speciella målgrupper.

SEF har flera gånger bjudit in sådana föreläsare, speciellt sådana, som går att använda i kvinnoföreningar. I Örebro besökte Tamara Centerns Kvinnoförbund där hon talade för ett 30-tal intresserade personer (bl a en ledamot av kulturnämnden i Örebro), om den moderna polska textilkonsten. Hon sålde även en del grafik och läderarbeten. Hon träffade en grupp konstnärer från KRO. Där tog hon bl a upp möjligheten för svenska konstnärer att besöka konstseminarier eller "happenings" i Polen. Träffar i CKF och KRO tolkades från esperanto till svenska.

Kumlaby skola i Kumla har esperanto som FA. Anna Alamo Sandgren leder den. I Brickebackens skola i Örebro har man utbytte med en japansk skolklass. Margit Strohmaier håller i det.

Kerstin Rohdin

Åter en lyckad höstträff i Medevi

Årets höstträff i Medevi Brunn besöktes av ett 50-tal entusiastiska esperantister från TEDU-regionen och även från kringliggande regioner.

Vi hade tre språkkurser. Anna Alamo Sandgren ledde en grupp,

som livligt konverserade om olika ämnen, Bertil Wennergren samlade kring sig en grupp nybörjare, som var mycket entusiastiska inför den nya metodiken suggestopedi för att lära esperanto. En del meddelade lyckliga, då vi träffades vid matbordet: "Äntligen förstår jag lite grammatik". En del av det gamla garvade lärargänget samlades nyfikna kring Bertils nymodigheter, när han använde musik och mjuka stolar vid inlärningen. Wim Posthuma ställde spontant upp och hjälpte en grupp som hamnade mitt emellan nybörjare och konversatörer.

Zora Heide ledde ett litteraturseminarium, där hon aktiverade mer än 20 personer att analysera dikter ur den moderna esperantolitteraturen. Hon avslutade dagen med att berätta om sitt eget förhållande till litteraturen bl a vilken betydelse Gösta Berling hade haft både för henne personligen och för hennes diktning.

Tamara Roszak från Polen föreläste om modern polsk textilkonst och visade en del av den på diabilder. Det var en oerhört intressant föreläsning i ett ämne, som var nytt och spännande för oss allesammans. Det är inspirerande att uppleva vilken betydelse esperanto har för kulturutbytet mellan länder. Helgen avslutades med en liten diskussion om vikten av att fortsätta kulturarbetet med hjälp av esperanto och att även göra det i form av våra region-seminarier. I april 1985 kommer vi att ha ett endagarsseminarium om Bulgarien i Västerås. Boka redan nu lördagen den 14 april.

Kerstin Rohdin

Stockholma regiono

La laboro ĉe Esperanto Centro daŭre prenas rimarkindan tempoen de la aktivaj stockholmanoj. Pro Roy ĝi tamen nuntempe pli glate iras.

Lena Månsson kaj Stella Lindblom, aranĝis semajnfinan kurson por gejunuloj pri parola prezento.

Galerio 87

La pola artistino Tamara Roszak, kiu en novembro faris prelegvojagon en Svedio al esperanto-klubo, ne nur estas eminenta en siaj kvar fakoj artgrafikoj, tekstileto, litografio kaj ledo. Si havas ankaŭ praktikan talenton kiel organizanto de la unua grupo en la mondo de esperanto-artistoj.

Dum la vizito en Svedio si rakkontis ke tiu grupo, nomita Galerio 87, nun jam havas 8 membrojn. Gi estis fondita en Lodz kaj konsistas el multspecaj artistoj kiel pentristoj, grafikistoj, tekstilartistoj ktp. La nunan aŭtunon la unua svedo estis elektita al la grupo, nome Åke Rohdin el Örebro en lia eco kiel vere artista fotografiro. Aliaj membroj estas nun el Pollando, Ĉeĥoslovakio kaj Orienta Germanio.

La grupo elektis la nomon Galerio 87 pro tio ke gi intencas ludi certan rolon dum la jaro 1987, la jubilea jaro de la esperantomovado. Dum 1986 gi volas kolekti esperanto-artistojn en la tuta mondo por inspiri ilin labori pri afišoj kaj plakatoj kiuj informas pri esperanto.

Espereble la grupo pli kaj pli grandiĝos kaj ankaŭ povas havi apogon de UEA.

Börje Andersson



Sep artistoj en Lodz kiuj fariĝis esperantistoj kaj ĝermo en "Galerio 87". La tria dekstren estas TAMARA ROSZAK, iniciatinto de la Galerio.
Fotis: Börje Andersson.

INFORMATIONSTIPS!

Åke Rohdin försitter aldrig något tillfälle att informera om Esperanto i olika sammanhang. Bl a skriver han ofta i "Kulramen" – Statistiska Centralbyråns personaltidning (i vilken han är medredaktör) om Esperanto. Ibland får han t o m in resuméer på Esperanto av intressanta artiklar.

De flesta av oss får någon personaltidning eller fackföreningstidning. Gör som Åke – informera om Esperanto i dem. Skriv gärna artiklar med anknytning till det som tidningen representerar.

Det finns många sätt att stödja esperanto. Ett är att runda av pre-

numerationsavgiften på den bästa tidningen man vet. Luise Karlsson gjorde det rejält då hon sände 1 000 kr till MONATO. Fint!

Gustaf Svärd i Söderhamn föreslår att de som har El Popola Cino (eller någon annan representativ esperantotidning) "glömmar" den i t ex sjukhusens väntrum, med en fastklistrat text "GÖR SOM TIOTUSENTALS KINESER OCH JAPANER – LÄR ESPERANTO!" samt med esperantoadresser så att intresserade kan nå oss.

Sano!

SANO estas sanitara bulteno, kiu enhavas novajojn el la medicina mondo en formo de medicinaj sciigoj, refarajoj, tradukoj ktp. Gi ekzistis dum ok jaroj, sed nun gi batalas por travivi! Jara abono kostas 10,50 H gld. Abonu se "SANO" interesas Vin ĉe: Ĉeha Esperanta Asocio, medicinista sekcio, Jilská 10, 110 00 PRAHA 1, ČSSR.

Pressklipp

På prov abonnerar SEF på pressklipp under ett år för att få en bild av hur väl vi brukar täcka pressen med hjälp av våra klubbar. Första veckan resulterade i tre klipp, Sundsvalls Tidning, Skövde Nyheter och Skånska Dagbladet. Under provperioden kan klubarna avstå från att sända urklipp, vi får dem redan veckan efter de publicerats på detta sätt. Tills vidare, tack för hjälpen, vi återkommer om detta mot provperiodens slut.

Sestaga piedirado

La Grupo Esperantista Kresta Stelo proponas por spertaj marŝistoj kaj tendumistoj sestagar piediradon de 17a ĝis la 23a de junio 1985. Ekirloko SAILLANS. ponto sur rivero Drôme. La tendojn kaj la pezan materialon portos loĝaŭto de la organizanto. Estos elektita po unu el diversaj landoj. Aliĝu antaŭ 1985 03 31.

Pliaj informoj donas: KRESTA STELO, 8 Rue des Oulieres, 26400 CREST.

Den nya litteraturen:

Allt bättre kvalitet på skönlitteraturen

Nedanstående är tänkt som en översikt över ett urval av det senaste årets esperantoböcker. Mera om böckerna kan man läsa dels i recensioner i *La Espero*, dels i *Revvuo Esperanto*, som kanske är den tidskrift som mest systematiskt recensrar nya böcker. Några av böckerna finns i lager hos *Esperanto-Centro* i Stockholm, övriga kan beställas. Ett urval av skönlitteraturen, tre-fem titlar om året, sänds till medlemmarna i bokklubben *Nova Libro*, också via *Esperanto-Centro* i Stockholm. I många lokala esperantoföreningar finns bokintresserade medlemmar som kan ge råd och hjälp till ovana läsare.

Ulla Luin

István Nemere har kommit med en ny bok, *Febro*. Nemere är en ungersk författare, känd på ungerska för både romaner och reportage, och skriver sedan några år flitigt på esperanto. *Febro* är både kärleksroman och kriminalroman. Bokens "jag" berättar sin kärlekshistoria med Anna, men redan i början av boken förstår man att hon blivit mördad.

Lättläst och lätsam, ännu mer än Nemere, är Zora Heide i sin charmiga samling berättelser *Etulaj aventuroj*. Zora Heide är kroatiska, men sedan många år bosatt i Norden, numera i Sverige. Berättelserna i *Etulaj aven-*

turoj handlar om minnen från hennes barndomstid, och ger en fin inblick i kroatiskt liv och kultur. De är skrivna på esperanto, men författarinnan har också översatt berättelserna till både svenska och kroatiska, och de svenska biblioteken har köpt in av den svenska upplagan så att de bör finnas över hela landet.

Av samma författare är *Spuroj de l'doloro*, en diktsamling.

Självlård liksom Zora Heide är också Ken Hajasi, från Japan, som gett ut en samling berättelser i en liten behändig volym kallad *Mimalamas...* Det är en annan värld man kommer in i. En novell har den hopfulla titeln *Morgană*, men handlar om ett problem som vi i Europa känner till men inte vill tänka på. Mina är en ung förälskad flicka, och hon upptäcker symptom på den sjukdom som drabbar dem som varit med om bomben i Hiroshima och överlevt, men hon själv är född åtta år efteråt. Hon förstår att hon inte kommer att leva länge, och håller sig undan för att slippa tala om det för Tacuo, men han reagerar på ett sätt som hon inte väntat.

Mindre känd i Sverige är tyvärr en av Estlands viktigaste nutida författare, Eduard Vilde. I Estland känner man väl till svensk historia och svenska nutida författare, men kunskaperna är inte ömsesidiga. *La laktisto de Mäeküla*

är en roman med socialt patos, och handlar om den tid då de fattiga på landsbygden var helt beroende av godsherren, som också hade rätt till de unga flickorna på godset. Den estniska utgivningen av översättningar till esperanto är regelbunden, och under året har också kommit *Danco ĉirkaŭ lokomobile* av Mats Traat.

Bland fackböckerna är det kanske mest intressant för de ressugna esperantisterna just nu att det kommit ut två guideböcker till Kina, där esperantokongressen 1986 ska vara. Även den som inte tänker åka dit kan ha glädje av att ta reda på lite om Kina och Kinas kulturskatter. *40 vidindaj lokoj en Ĉinio* handlar förstås om hela Kina, vilket väl egentligen inte låter sig stoppas in i en pocketbok, och *Pitoreska Pekino* handlar om Peking. Antalet färgbilder är inte så stort som i svenska reseböcker, men böckerna är liksom andra kinesiska böcker gjorda med omsorg.

Den som vill lära sig mer om vår jord, kan gå till en ny bok om geologi: *Ĉu vi konas la teron?*, som är en introduktion till geologi, välgjord och med tydliga teckningar.

Ulla kommer även i fortsättningen att recensera esperantoböcker i kommande nr av La Espero.

Red.

Novaj esperantilingvaj broŝuroj pri Valencio

Okaze de La deklaracio de la Monda Turisma Konferenco en Manilo, la kultura konsilantaro de la Valencia Urbestraro akceptis eldoni esperantlingve tri brošuretojn pri Valencio: "Historio kaj

arto", "Vojaĝplanoj" kaj "Festoj kaj Gastronomio".

Petu ĉe:

Grupo Esperanto de Valencia
Gran Via Fernando el Catolico,
45-3.

Valencia – 8, Hispanio

Geinstruistoj!

La jara internacia renkontigo de esperantistaj geinstruistoj (Freinet-pedagogio) okazos de la 10-a ĝis la 20-a de julio 1985, en Škofja-Loka, (Jugoslavio). Sin turni al Paul Poisson, 239 rue Victor Hugo 37450 ST-CYR-SUR-LOIRE-Francio.